

Fənn sillabusu

İxtisas: 050504 – Ekologiya

Fakültə: Təbiyyat

Kafedra: Fizika, kimya və biologiya

1. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f. Ekoloji standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma

Fənn proqramı: Proqram “Fizika, kimya və biologiya” kafedrasının 10.09.2025-ci il tarixli (Protokol №01) iclasında müzakirə olunub məqsədəuyğun hesab edilmişdir.

I. Fənn haqqında məlumat:

Kodu: AMTMEF-B07

Tədris ili: IV (2025-2026). Semestr: VII

Tədris yükün cəmi: Cəmi 210 saat. Auditoriya saati: 75 (45 saat mühazirə, 30 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 7 kredit

Auditoriya №

Saat: Hər həftənin II günləri saat 10¹⁵ -11⁴⁰-dək. III günləri saat 12²⁰-13⁵⁵-dək, üst həftələr V gün saat 12²⁰-13⁵⁵- dək.

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Məmmədov Nazim, müəllim

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., H.Z.Tağıyev

Məsləhət günləri və saati: IV gün saat 15⁵⁰ -17²⁵-dək.

E-mail ünvanı: nazimeko@mail.ru

III. Tövsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1. Əsas :

1. Məmmədov N.R. Standartlaşdırmanın əsasları. Dərs vəsaiti.

Bakı, “Elm” nəşriyyatı – 2002, 388 s.

2. Aslanov Z.Y., Zeynalova M.S. Sertifikatlaşdırmanın əsasları. Dərs vəsaiti.

Bakı, “İqtisad Universiteti” nəşriyyatı – 2018, 280 s.

3. Qafarov A.M. Metrologiya, standartlaşdırma, sertifikatlaşdırma. Dərs vəsaiti.

Bakı – 2012, 525 s.

4. Məmmədov N. R., Aslanov Z.Y., və b. Metrologiya, standartlaşdırma və

sertifikatlaşdırma. Dərs vəsaiti. Bakı – 2015, 556 s.

2. Əlavə:

5. Məmmədova E.H., Mirheydərova A.İ. Keyfiyyət nəzarət. Dərs vəsaiti.

Bakı, “Bakı Biznes Universiteti” – nəşriyyatı – 2017, 393.

6. Babayev A.H., V.A.Babayev. Ekoloji kənd təsərrüfatının əsasları. Dərs vəsaiti.

Bakı, “Qanun” nəşriyyatı – 2011, 383 s.

7. Məmmədov Q.Ş. Xəlilov M.Y. Ekoloqların məlumat kitabı. Məlumat kitabı. Bakı, “Elm” nəşriyyatı – 2003, 516 s.

IV. Perekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən hər hansı fənnin tədrisi vacib deyildir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər ekoloji fənlərin də tədris olunması əhəmiyyətlidir.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

Ekoloji standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma kursu "Ekologiya" istiqaməti üzrə mütəxəssislərin hazırlanmasında tədris olunan fənlərdən biridir. Ekoloji standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma fənni tədrisində standartlaşdırmanın mahiyyəti və inkişaf tarixi, dövlət standartlaşdırma sistemi, standartların növləri və kateqoriyaları, onlara dövlət nəzarəti, standartlaşdırmanın əsas prinsipləri, kompleks və qabaqlayan standartlaşdırmanın mahiyyəti, standartlaşdırma və unifikasiya səviyyəsinin əsas göstəriciləri, standartlaşdırmanın iqtisadi səmərəliliyi, obyektlərin identifikasiyası, təsnifatlaşdırılması, kodlaşdırılması və kataloqlaşdırılması, ümumtexniki standartların kompleks sistemləri, xarici ölkələrdə standartlaşdırma, beynəlxalq və regional standartlaşdırma, məhsulun keyfiyyət göstəriciləri, keyfiyyət səviyyəsinin qiymətləndirilməsi metodları şərh olunur.

Ekoloji standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma fənni tədrisində, eyni zamanda, sertifikatlaşdırma və onun inkişaf tarixi haqqında məlumatlar verilir. Sertifikatlaşdırmanın aparılma qaydaları və tətbiq sahələri, sertifikatlaşdırma sistemi və sxemləri, texniki tənzimləmə, uyğunluğun qiymətləndirilməsi, akkreditasiyanın məqsədləri və prinsipləri, iqtisadiyyat sahəsi üzrə sertifikatlaşdırma, keyfiyyət sistemlərinin sertifikatlaşdırılması, xidmətlərin sertifikatlaşdırılması, beynəlxalq və xarici ölkələrdə sertifikatlaşdırma, xarici ölkələrdə akkreditasiya, sertifikatlaşdırma sahəsində ISO-nun və digər beynəlxalq təşkilatların fəaliyyəti geniş şərh olunur.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakıdır:

10 bal – tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

9 bal – tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu açə bilir.

8 bal – tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir.

7 bal – tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.

6 bal – tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

5 bal – tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

4 bal – tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.

3 bal – tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırmağı bacarmır.

1 – 2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

0 bal – hazır deyil və suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	0-50	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: *Mühazirə 45 saat, seminar 30 saat, Cəmi 75 saat*

1. Seminar məşğələsi.

№	Keçirilən mühazirə və seminar mövzuların məzmunu	Saat		Tarix	
		müh.	sem	mü	sem
1	2	3	4	5	6
1.	Mövzu: Standartlaşdırmanın mahiyyəti və inkişaf tarixi. Plan: 1.1. Standartlaşdırma haqqında anlayış və standartlaşdırmada tətbiq olunan əsas terminlər. 1.2. Standartlaşdırmanın qısa inkişaf tarixi. 1.3. Standartlaşdırmanın üsulları. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		
2.	Mövzu: Dövlət standartlaşdırma sistemi. Plan: 2.1. Dövlət standartlaşdırma sisteminin mahiyyəti. 2.2. Standartlaşdırma üzrə orqanlar və xidməti təşkilatlar. 2.3. Standartların kateqoriyaları. 2.4. Standartların növləri. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2			
3.	Mövzu: Standartların işlənilib hazırlanması və onlara qoyulan əsas tələblər. Plan: 3.1. Standartların işlənilib hazırlanması, təsdiqi və yenidən baxılması. 3.2. Standartın işlənməsi üçün texniki tapşırıq. 3.3. Standartların quruluşuna və şərhinə qoyulan əsas tələblər. 3.4. Standartların məzmununa qoyulan əsas tələblər. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		

4.	Mövzu: Standartların tətbiqi, işlərin planlaşdırılması və dövlət nəzarətinin bəzi aspektləri. Plan: 4.1. Standartların tətbiqi. 4.2. Standartlaşdırma üzrə işlərin planlaşdırılması. 4.3. Dövlət standartlarının məcburi tələblərinə riayət olunmasına dövlət nəzarətinin bəzi aspektləri. 4.4. Standartlara dövlət nəzarəti və onların tələblərinin pozulmasına görə sanksiyalar. 4.5. Texniki sənədlərə normalaşdırıcı nəzarət. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2			
5.	Mövzu: Standartlaşdırmanın metodik əsasları. Plan: 5.1. Standartlaşdırmanın əsas prinsipləri. 5.2. Üstün tutulan ədədlər sistemi. 5.3. Maşınların parametrik sıralarının standartlaşdırılması. 5.4. Kompleks, standartlaşdırma. 5.5. Qabaqlayan standartlaşdırma. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		
6.	Mövzu: Unifikasiyanın səviyyəsi və normativ sənədlərin işlənməsi. Plan: 6.1. Standartlaşdırma və unifikasiya səviyyəsinin əsas göstəriciləri. 6.2. Normativ sənədlərin işlənməsinin və ekspertizasının əmək tutumunun təyin edilməsi. 6.3. Məmulatların standartlaşdırma və unifikasiyasının optimal səviyyəsinin təyini. 6.4. Standartlaşdırma obyektlərinin parametrlərinin optimallaşdırılmasının riyazi modeli. 6.5. Standartlaşdırmanın iqtisadi səmərəliliyi. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		
7.	Mövzu: Obyektlərin identifikatlaşdırılması, təsnifatlaşdırılması, kodlaşdırılması və kataloqlaşdırılması. Plan: 7.1. Obyektlərin identifikatlaşdırılması. 7.2. Obyektlərin identifikatlaşdırılmasının əsas metodları. 7.3. Obyektlərin təsnifatlaşdırılması. 7.4. Obyektlərin kodlaşdırılması. 7.5. Əmtəə malları haqqında informasiyanın ştrixli kodlaşdırılması. 7.6. Məhsulların kataloqlaşdırılması. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		

8.	Mövzu: Ümumtexniki standartların kompleks sistemləri. Plan: 8.1. Konstruktor sənədlərinin vahid sistemi. 8.2. Avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemi. 8.3. Texnoloji sənədlərin vahid sistemi. 8.4. İstehsalatın texnoloji hazırlanmasının vahid sistemi. 8.5. Texniki-iqtisadi informasiyanın təsnifatı və kodlaşdırılması sistemi. 8.6. Məhsulun işlənilib hazırlanması və istehsalata qoyulması sistemi. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		
9.	Mövzu: Standartlaşdırma və ekologiya Plan: 9.1. Əlverişsiz ekoloji halların yaranmasının əsas səbəbləri 9.2. Ekologiya sahəsində qəbul olunmuş direktivlər 9.3. "Ekoloji idarəetmə" texniki komitəsi 9.4. Ekoloji effektivlik Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		
10.	Mövzu: Beynəlxalq standartlaşdırma. Plan: 10.1. Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq təşkilat (İSO). 10.2. Xarici ölkələrdə standartlaşdırma 10.3. Beynəlxalq elektrotexniki komissiya. 10.4. Beynəlxalq standartlaşdırmada iştirak edən beynəlxalq təşkilatlar. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		
11.	Mövzu: Regional standartlaşdırma üzrə Avropa təşkilatları. Plan: 11.1. Standartlaşdırma üzrə Aİ-nin fəaliyyəti. 11.2. Standartlaşdırma üzrə Avropa komitəsi. 11.3. Elektrotexnikada standartlaşdırma üzrə Avropa komitəsi. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		
12.	Mövzu: Regional standartlaşdırma üzrə Cənubi-Şərqi Asiya, Panamerika və MDB təşkilatları. Plan: 12.1. Cənubi-Şərqi Asiya ölkələrində standartlaşdırma. 12.2. Panamerika standartlar komitəsi. 12.3. Müstəqil Dövlətlər Birliyi çərçivəsində standartlaşdırma. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2			
13.	Mövzu: Məhsulun keyfiyyəti. Plan: 13.1. Keyfiyyət haqqında anlayış və məhsulun keyfiyyət göstəriciləri. 13.2. Məhsulun keyfiyyətinin formalaşma mərhələləri və keyfiyyətin qiymətləndirilmə ardıcılığı.	2	2		

	13.3. Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsində standartlaşdırmanın və sertifikatlaşdırmanın rolu. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.				
14.	Mövzu: Məhsulun keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi metodları. Plan: 14.1. Məhsulun keyfiyyət səviyyəsinin qiymətləndirilməsi metodları. 14.2. Məhsulun keyfiyyətinin statistik göstəriciləri. 14.3. Məhsulun keyfiyyətinin idarə olunmasının statistik metodları. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2			
15.	Mövzu: Sertifikatlaşdırma prosesinin təşkili. Plan: 15.1. Sertifikatlaşdırma anlayışı və onun inkişaf tarixi. 15.2. Sertifikatlaşdırmanın əsas terminləri və anlayışları. 15.3. Sertifikatlaşdırma sxemləri. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		
16.	Mövzu: Sertifikatlaşdırma prosesləri və qaydaları. Plan: 16.1. Sertifikatlaşdırma proseslərinin strukturu. 16.2. Məhsulun sertifikatlaşdırılmasının aparılması qaydası. 16.3. Sertifikatlaşdırma üzrə işlərin ödənilməsi. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2			
17.	Mövzu: Texniki tənzimləmə, uyğunluğun qiymətləndirilməsi və təsdiqi. Plan: 17.1. Texniki tənzimləmə haqqında ümumi müddəalar. 17.2. Sertifikatlaşdırmanın iştirakçıları. 17.3. Uyğunluğun qiymətləndirilməsi və onun formaları. 17.4. Uyğunluğun təsdiq edilməsi. 17.5. Uyğunluğun təsdiq edilməsinin prinsip və formaları. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		
18.	Mövzu: Uyğunluğun və sertifikatlaşdırmanın sxemləri. Plan: 18.1. Uyğunluğun məcburi təsdiq edilməsinin bəyan edilməsinin sxemləri. 18.2. Sertifikasiya sxemləri və onların məzmunu. 18.3. Uyğunluğun könüllü təsdiq edilməsi. 18.4. Uyğunluq nişanı. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2			
19.	Mövzu: Akkreditasiya. Plan: 19.1. Akkreditasiyanın məqsədləri və prinsipləri. 19.2. Sertifikatlaşdırma üzrə orqan və sınaq laboratoriyalarının	2	2		

	akkreditasiyası. 19.3. Akkreditasiya zamanı sertifikatlaşdırma sınaqları. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.				
20.	Mövzu: İqtisadiyyat sahələri üzrə sertifikatlaşdırma. Plan: 20.1. Keyfiyyət sistemlərinin sertifikatlaşdırılması. 20.2. İstehsalatın sertifikatlaşdırılması. 20.3. Qida məhsullarının sertifikatlaşdırılması. 20.4. Toxuculuq və yüngül sənaye məhsullarının sertifikatlaşdırılması. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2			
21.	Mövzu: Xidmətlərin sertifikatlaşdırılması və müqavilə münasibətləri. Plan: 21.1. Xidmətlərin (işlərin) sertifikatlaşdırılması. 21.2. Pərakəndə ticarət xidmətlərinin sertifikatlaşdırılması. 21.3. Ekoloji sertifikatlaşdırma. 21.4. Logostika sistemlərinin sertifikatlaşdırılması. 21.5. Personalın sertifikatlaşdırılması. 21.6. Uyğunluğun təsdiqi sistemində müqavilə münasibətləri. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2			
22.	Mövzu: Qlobal sistemdə sertifikatlaşdırma və uyğunluq prinsipləri. Plan: 22.1. Qlobal sistemdə sertifikatlaşdırma üzrə beynəlxalq fəaliyyət. 22.2. Uyğunluğun qiymətləndirilməsinə Avropa Birliyi direktivlərinin tələbləri. 22.3. Uyğunluğun modullarla qiymətləndirilməsi. 22.4. Uyğunluq haqqında bəyannamənin növləri. 22.5. Uyğunluğun qiymətləndirilməsi zamanı qərəzsizlik prinsipləri. 22.6. Uyğunluq nişanı ilə markalama. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	2	2		
23.	Mövzu: Beynəlxalq və xarici ölkələrdə sertifikatlaşdırma. Plan: 23.1. Ayrı-ayrı ölkələrdə sertifikatlaşdırmanın inkişafı. 23.2. Regional səviyyədə sertifikatlaşdırma. 23.3. Beynəlxalq səviyyədə sertifikatlaşdırma. 23.4. Xarici ölkələrdə akreditasiya. 23.5. Sertifikatlaşdırma korporasiyaları. Mənbə: 1, 2, 3, 4 və s.	1	2		
	Cəmi:	45	30		

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Tələblər:

Kursu tədris etdikdən sonra tələbələr

- Ekoloji standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma haqqında elmi-nəzəri biliklərə yiyələnməlidirlər;
- Ətraf mühitin qorunması sahəsində tətbiq olunan yerli və beynəlxalq standartları başa düşməlidir;
- Ekoloji məhsullar üçün sertifikatlaşdırma prosedurlarını bilməlidir;
- ISO 14000 seriyası (xüsusilə ISO 14001) kimi beynəlxalq ekoloji standartların tələblərini analiz edə bilməlidir;
- Ətraf mühitin idarəetmə sistemlərini (EMS) qura və təhlil edə bilməlidir;
- Sənaye müəssisələrində və ya istehsalat proseslərində ekoloji sertifikatlaşdırmanın əhəmiyyətini qiymətləndirməlidir;

Tapşırıqlar:

- Yaşıl iqtisadiyyat və davamlı inkişaf prinsiplərini nəzərə alaraq təkliflər irəli sürmək.
- Azərbayanda və dünyada tətbiq olunan 2 ekoloji məhsul sertifikatını seçib, onların fərqlərini və oxşarlıqlarını cədvəldə göstərmək.
- Hər hansı bir yerli və ya xarici şirkətin (məsələn, Nestle, Azersu, BP, Azərsun və s.) ekoloji sertifikatlaşdırma fəaliyyətini araşdırmaq.
- Sənaye müəssisələrində ekoloji sertifikatlaşdırmanın əhəmiyyətini qiymətləndirmək.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

“S/f. Ekoloji standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN) aşağıdakılardır:

FTN1. Standartların işlənilib hazırlanması və onlara qoyulan əsas tələbləri şərh edir.

FTN2. Standartların tətbiqi, işlərin planlaşdırılması və dövlət nəzarətinin bəzi aspektlərini izah edir.

FTN3. Qlobal sistemdə sertifikatlaşdırma və uyğunluq prinsiplərini şərh edir

FTN4. Məhsulun keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi metodlarını izah edir.

FTN5. Obyektlərin identifikatlaşdırılması, təsnifatlaşdırılması, kodlaşdırılması və kataloqlaşdırılması şərh edir.

FTN6. Sertifikatlaşdırma prosesinin təşkilini həyata keçirir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kolloqviyum sualları:

I kolloqviyum

1. Standartlaşdırma haqqında anlayış və standartlaşdırmada tətbiq olunan əsas terminlər.
2. Standartlaşdırmanın qısa inkişaf tarixi.
3. Standartlaşdırmanın üsulları.
4. Dövlət standartlaşdırma sisteminin mahiyyəti.
5. Standartlaşdırma üzrə orqanlar və xidməti təşkilatlar.
6. Standartların kateqoriyaları.
7. Standartların növləri.
8. Standartların işlənilib hazırlanması, təsdiqi və yenidən baxılması.
9. Texniki sənədlərə normalaşdırıcı nəzarət.
10. Kompleks və qabaqlayan standartlaşdırma

11. Standartlaşdırma və unifikasiya səviyyəsinin əsas göstəriciləri.
12. Standartlaşdırmanın iqtisadi səmərəliliyi.
13. Obyektlərin identifikatlaşdırılmasının əsas metodları.
14. Obyektlərin təsnifatlaşdırılması.
15. Obyektlərin kodlaşdırılması.

II kolloqviyum

1. Məhsulun işlənib hazırlanması və istehsalata qoyulması sistemi.
2. Ekoloji idarəetmə texniki komitəsi
3. Avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemi
4. Ekoloji effektivlik
5. Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq təşkilat (ISO).
6. Xarici ölkələrdə standartlaşdırma
7. Beynəlxalq elektrotexniki komissiya.
8. Beynəlxalq standartlaşdırmada iştirak edən beynəlxalq təşkilatlar.
9. Standartlaşdırma üzrə Aİ-nin fəaliyyəti.
10. Standartlaşdırma üzrə Avropa komitəsi.
11. Elektrotexnikada standartlaşdırma üzrə Avropa komitəsi
12. Cənubi-Şərqi Asiya ölkələrində standartlaşdırma
13. Müstəqil Dövlətlər Birliyi çərçivəsində standartlaşdırma.
14. Keyfiyyət haqqında anlayış və məhsulun keyfiyyət göstəriciləri.
15. Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsində standartlaşdırmanın və sertifikatlaşdırmanın rolu.

XV. Ekoloji standartlaşdırma və sertifikasyadan imtahan sualları:

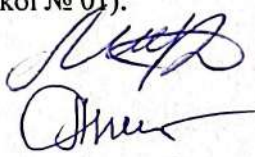
1. Standartlaşdırmanın mahiyyəti və inkişaf tarixi.
2. Standartlaşdırmanın üsulları.
3. Dövlət standartlaşdırma sisteminin mahiyyəti.
4. Standartların kateqoriyaları və növləri.
5. Standartların işlənib hazırlanması, təsdiqi və yenidən baxılması.
6. Standartların quruluşuna və şərhinə qoyulan əsas tələblər.
7. Standartların məzmununa qoyulan əsas tələblər.
8. Kompleks və qabaqlayan standartlaşdırma
9. Standartlaşdırma və unifikasiya səviyyəsinin əsas göstəriciləri.
10. Standartlaşdırmanın iqtisadi səmərəliliyi.
11. Obyektlərin identifikatlaşdırılmasının əsas metodları.
12. Obyektlərin təsnifatlaşdırılması, kodlaşdırılması, kataloqlaşdırılması.
13. Standartlaşdırma və ekologiya
14. Ekologiya sahəsində qəbul olunmuş direktivlər
15. "Ekoloji idarəetmə" texniki komitəsi
16. Ekoloji effektivlik
17. Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq təşkilat (ISO).
18. Xarici ölkələrdə standartlaşdırma
19. Beynəlxalq standartlaşdırmada iştirak edən beynəlxalq təşkilatlar.
20. Regional standartlaşdırma üzrə Avropa təşkilatları.
21. Standartlaşdırma üzrə Aİ-nin fəaliyyəti.
22. Standartlaşdırma üzrə Avropa komitəsi.
23. Cənubi-Şərqi Asiya ölkələrində standartlaşdırma.
24. Panamerika standartlar komitəsi.
25. Müstəqil Dövlətlər Birliyi çərçivəsində standartlaşdırma.

26. Keyfiyyət haqqında anlayış və məhsulun keyfiyyət göstəriciləri.
27. Məhsulun keyfiyyətinin formalaşma mərhələləri və keyfiyyətin qiymətləndirilmə ardıcılığı.
28. Məhsulun keyfiyyət səviyyəsinin qiymətləndirilməsi metodları.
29. Sertifikatlaşdırma anlayışı , əsas terminlər və onun inkişaf tarixi.
30. Sertifikatlaşdırma prosesləri, qaydaları və strukturu
31. Məhsulun sertifikatlaşdırılmasının aparılması qaydası.
32. Sertifikatlaşdırma üzrə işlərin ödənilməsi
33. Texniki tənzimləmə, uyğunluğun qiymətləndirilməsi və təsdiqi.
34. Uyğunluğun və sertifikatlaşdırmanın sxemləri.
35. Uyğunluğun könüllü təsdiq edilməsi.
36. Uyğunluq nişanı.
37. Akkreditasiya.
38. Akkreditasiyanın məqsədləri və prinsipləri.
39. Keyfiyyət sistemlərinin sertifikatlaşdırılması.
40. İstehsalatın sertifikatlaşdırılması.
41. Qida məhsullarının sertifikatlaşdırılması.
42. Xidmətlərin sertifikatlaşdırılması və müqavilə münasibətləri.
43. Ekoloji sertifikatlaşdırma.
44. Logostika sistemlərinin sertifikatlaşdırılması.
45. Personalın sertifikatlaşdırılması.
46. Qlobal sistemdə sertifikatlaşdırma üzrə beynəlxalq fəaliyyət.
47. Uyğunluq nişanı ilə markalama.
48. Regional səviyyədə sertifikatlaşdırma.
49. Beynəlxalq səviyyədə sertifikatlaşdırma.
50. Xarici ölkələrdə akkreditasiya.

AMTMEF-B07-"Ekoloji standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma" fənninin sillabusu 050504 "Ekologiya" ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Fizika, kimya və biologiya" kafedrasının 10 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (protokol № 01).

Fənn müəllimi:

Kafedra müdiri v.i.e:

m.N.T. Məmmədov

r.ü.f.d., dos. N.C. Paşayev